

## ПОСВЯТА В КОЗАЧАТА

### Свято у 1-му класі

**С. В. Білик**, спеціаліст вищої категорії, старший учитель,  
Старокостянтинівський ліцей, Хмельницька обл.

**Мета:** розширити знання учнів про славне минуле українського народу, про козаччину; формувати уявлення про життя на Запорозькій Січі; зацікавити історією нашого народу; виховувати почуття патріотизму, бажання захищати свою Батьківщину.

#### Хід заходу

Святково прибраний клас. Посеред класу стоять троє дітей в українських костюмах.

Дівчинка тримає хліб на рушникові.

*Учитель.* Наше свято присвячено козацькій родині, адже всі ми — нащадки козацької слави, козацьких традицій, козацької мудрості. Сьогодні ми приймаємо до нашої великої родини нових членів — наших першокласників. Зустрічайте їх! *(Звучить козацький марш, заходять діти.)*

Шановних гостей в Україні зустрічають хлібом-сіллю на рушникові.

Сьогодні в нас свято класної родини.

Всі діти вміють читати,

То пора вже й в козачата приймати.

*1-ш а учениця (з рушником)*

Гостей дорогих ми вітаємо щиро,

Стрічаємо з хлібом-сіллю,

Любов'ю і миром.

*2-й учень*

Сьогодні цей захід ми починаємо,

Де про славу козацьку згадаємо,

Аби не забути історію роду,

І бути гідними свого народу.

*3-й учень*

Для гостей відкрита

Школа наша рідна,

Тільки б жодна кривда

В неї не забігла.

*4-й учень*

Хліб ясниться в класі,

Сяють очі щирі,  
Щоб жилось по правді,  
Щоб жилось у мирі.

*5-й учень*

Є святкових днів багато.  
Нам усім і не згадать...  
А між ними й наше свято —  
Вшанування козачат.

*6-й учень*

В путь щасливу і широку  
Всіх виводить перший клас.  
До уроку, до уроку —  
Чуєш, дзвоник кличе нас!

*7-й учень*

Любі гості, мами й тата,  
В нас — козацьке свято.  
Добре, що прийшли до нас  
В наш чудовий перший клас.

*8-й учень*

Рідна земле,  
Ріднокрай мій зелений,  
Пісня в шелесті трав,  
Промінь сонця в росі.  
Ти нам щиро даєш,  
Україно, натхнення,  
Ти до мрії ведеш.  
Всіх своїх козачат.

*Виконується пісня «Будем козаками» (муз. Та сл. А. Загрудного).*

Ми, веселі і завзяті діти України,  
Дуже любимо співати пісню солов'їну.

*Приспів:*

Гей! Хто любить  
Наш козацький край,  
З нами пісню  
Дзвінко заспівай! (*Двічі*)

Ми кохаємося гідно в українській мові.

Розцвітай, наш краю рідний,  
квітами любові.

*Приспів (двічі).*

Не сумуйте, гори й ріки, не журіться, мами:

Коли виростем великі — будем козаками!

*Приспів (двічі).*

Діти виконують танок «Козачок».

*Кошовий* . Сьогодні — славне свято козачат! Юні козацькі джури, прагнемо дізнатися, чи славна зміна підросла.

*1-й джура*

З нас, маленьких козаків,

Не відводить нині віч

Всім відома з правіків

Легендарна славна Січ.

*2-й джура*

Кличе нас Україна-ненька,

Маєм шаблю і бунчук.

Хоч ще, кажуть, ми маленькі,

Та козацький маєм дух.

*3-й джура*

Ну, а я скажу вам прямо,

Чесно і без зайвих слів:

Хочу бути отаманом

Запорізьких козаків.

*4-й джура*

Не буваєм ми понурі,

Любим жарт і мову рідну.

Ми — козацької натури!

Ми — майбутнє України!

*Виконується «Пісенька джури» (муз. О. Жилінського, сл. О. Кононенка).*

*Кошовий*

Сьогодні змагання-свято,

І все козацтво тут як тут,

А в класі радість нині,

Козацькі ігри всіх нас ждуть.

*Кошовий.* Козацтво! Шикуйсь! Слухайте мій наказ! У святковий день наказую продемонструвати свій хист, спритність, силу та відвагу в таких видах козацьких змагань:

- «Козацька грамота»;
- «Козацькі усмішки»;
- «Народна мудрість»;
- «Козацька пісня»;
- «Конкурс отаманів»;
- «Козацькі танці»;
- «Козацькі забави»;
- «Конкурс козаків-ерудитів».

Після цих змагань славне козацтво продемонструє свою вправність у поїданні козацьких вареників.

*Діти промовляють назву свого куреня та девіз.*

*1-ша команда «Калинка»:* «Козаку — найперше воля! Козаку — найперше честь!»

*2-га команда «Вербичка»:* «Тримайсь, козаче, сміливим будь! Козак не плаче — це не забудь!»

*Джури отримують маршрутний листок з назвами станцій.*

*Букварик*

Я — веселий Букварик: весело співаю,

Бо подвійне гарне свято я сьогодні маю.

Я — щасливий Букварик: я тому радію,

Що всі діти в першій класі вже читати вміють.

Я — святковий Букварик: прошу всіх на свято,

Кожну літеру всі разом будемо вітати.

Просимо на свято!

*1-ша команда:* козаки-літери під назвою «Калинка».

*2-га команда:* козаки-літери під назвою «Вербичка».

*Двоє учнів будуть отаманами своїх команд. (Команди шикуються.)*

— Журі, оцінюйте, будь ласка, підготовку кожної команди до свята!

*Букварик.* Оголошую конкурс «Козацька грамота».

*Під музику заходять «літери».*

*Виконується пісня «Букварик» (муз. С. Антоник, сл. А. Орел).*

1. Беру до рук Букварик я,

Там букви всі — від А до Я.

Від звуків перших до складів  
Букварик стежечку провів. *(Двічі)*

*Приспів:*

Букварику, Букварику  
Про все розкажеш ти,  
Про зоряні ліхтарики,  
Про ріки і мости.  
Про кізку з козенятами,  
Про вовка і сову,  
А я усе шукатиму  
Відповідь просту.

2. Склади збираються в слова,  
Аж закрутилась голова.  
Слова у речення біжать  
За ними треба поспішати. *(Двічі)*

*Приспів.*

3. Читаю речення малі  
Про ліс і квіти на землі.  
І про швидкого Колобка,  
Що від бабусі утіка. *(Двічі)*  
Виконується танок «Букварик».

*1-ша команда*

Для боротьби ми не збирали  
Ані рушниць, ані гармат,  
Здоров'я повен міх набрали,  
Вистачить його для всіх команд.

*2-га команда*

Ми прийшли сюди сьогодні,  
Щоб вести запеклий бій,  
Тільки ні, не кулаками,  
А в веселій дружній грі.

*Діти (співають)*

Ми літери — козаки відомі,  
Ми всякому знайомі,  
Але про кожного із нас

Ви знаєте не все.  
Ми козаки незвичні,  
Ще й дуже симпатичні,  
Бо кожен жарт, чи віршика,  
Чи пісеньку несе.

*Кошовий*

А що, козаки!  
Дайте слово сказати!  
Чи не час до коша  
Козачаток прийняти?

*Двоє учнів*

Саме час!  
В самий раз!

*Кошовий*

Одержавши на раді згоду,  
Дітей козацького народу  
У наше коло викликаю,  
Їх перевірити жадаю.

Поведу таку я річ:  
Що ви знаєте про Січ?  
І про нашу Україну?  
Розкажи усім нам, сину!

*1-й учень*

Абетку школярики всю прочитали,  
І про славу козацьку згадали,  
Аби не забули історію роду,  
Аби бути гідними дітьми народу.

*2-й учень*

Знаю, отамане, славна Січ  
Ворогам ішла навстріч.  
Рідну землю захищала  
І народ наш прославляла!

*3-й учень*

Лиха ж отчий край зазнав...  
(*Не бажаємо нікому!*)

Людолов нас чатував,  
Щоб позбавить свого дому.

*4-й учень*

Бранці до галер кували,  
Ржею злоби пожирали...  
Шляхта нас вогнем пекла,  
На тортури прирекла.

*5-й учень*

Без шаблі — не козак, вона сестра і брат,  
Вітчизна — ненька, батько — вільний степ.  
Нехай невдача, нехай біда,  
Ніщо не зломить козака.

*6-й учень*

Добром світїться, козачата,  
Даруйте Україні вірність!  
Довічно вчіться захищати  
Домівку рідну й людську гідність.

*Учитель.* Ми живемо на Поділлі й тому зветься подолянами.

*Виконується танок «Подоляночка».*

*7-й учень*

Цар Петро і Катерина  
Зневажали наш народ.  
Горювала Україна і тужила Україна  
Під п'ятою у заброд.

*8-й учень*

Європа знала наших козаків.  
Єство борців за волю аж співало...  
Єднання! — слово гімном чарівним,  
Євангелієм радісним звучало.

*9-й учень*

Жовті Води...  
Там Хмельницький  
Жовнірів у бою розбив.  
Ждав народ, аби Хмельницький  
Життя наше освітив.

*10-й учень*

Запорожець завше знає,  
Звідки ворог зазіхає.  
Зможуть зайд перемогти  
Запорожці-козаки.

*11-й учень*

И! — мугиче немовлятко.  
Ич, який! — говорить татко.  
И? — радіє з татком ненька,—  
«И» є в слові «козаченьки».

*Команди співають пісню «Про букви» (муз. А. Басової, сл. М. Підгірянки).*

*1-ша команда*

Ми сюди прийшли сьогодні — раз, два, три,  
Щоби всіх вас розважати — раз, два, три,  
І свої могутні сили  
Всім вам швидко показати —  
Раз, два; раз, два; раз, два, три.

*2-га команда*

Ви команда дуже сильна — раз, два, три.  
Ми команда ще сильніша — раз, два, три.  
Проти вас ми будем грати,  
Постараймось обіграти —  
Раз, два; раз, два; раз, два, три.

*Усі*

Ми веселі й жартівливі — раз, два, три.  
Тут є хлопці і дівчатка — раз, два, три.  
Тут високі і низенькі,  
І худенькі, і повненькі —  
Раз, два; раз, два; раз, два, три.  
А що всі ми дуже дружні — раз, два, три.  
Спритні, сильні ще й розумні —  
раз, два, три.  
Вам вручити ми раденькі  
Подарунки ці маленькі —  
Раз, два; раз, два; раз, два, три.



*1-ша команда.* Команді суперників даруємо зубну пасту.

*2-га команда.* Команді суперників даруємо зубну щітку.

*Кошовий.* Сьогодні прибули ми змагатись і перемагати. Просимо вболівальників щиро нам у цій грі допомагати. А хто наступний, шановне козацтво?

*12-й учень*

Але наш народ боровсь...

І Хмельницький в нас знайшовсь,

І Сірко, і Дорошенко,

Полуботок, Морозенко...

*13-й учень*

Їздець, їй-бо, хороший з козака!

Їздити на конях треба вміти.

Їжаком не всидиш — заповідь така,

Їздить реп'яхом навчіться, діти!

*Звучить українська народна пісня «Ой, на горі та женці жнуть».*

Ой на горі та й женці жнуть, *(Двічі)*

А попід горою ярмом-долиною козаки йдуть.

Гей, долиною, гей, широкою козаки йдуть!

Попереду Дорошенко *(Двічі)*

Веде своє військо, військо запорізьке хорошенько.

Гей, долиною, гей широкою хорошенько.

*14-й учень*

Ймовірно: боягузів Січ не знала,

Й боягузів завжди зневажала.

Й ви запам'ятайте це назавжди —

Ймення козака не терпить зради!

*15-й учень*

Козак — герой народу України.

Козакувати — справа не проста.

Коли державу відбудуєм,

Красою слава запалає золота.

*16-й учень*

Любіть рідну землю, як матір свою,

Любіть, наче хортицьке братство.

Лилась за Україну кров у бою

Лицарів волі — козацтва.

*17-й учень*

Мазепа зрадником не був ніколи!

Московський цар Петро цей міф створив.

Мазепа — світоч духу й волі,

Мазепа честь України боронив.

*18-й учень*

Незалежність українського народу

Нам потрібно, друзі, завжди берегти.

Недаремно кров лилася за свободу —

Нашу волю здобували козаки.

*19-й учень*

Ой чули, чули, чули,

Ой чули, чули, ви,

Хто були найкращі хлопці?

То вільні козаки.

Козацька мирилка «Побратими-козаки»

*20-й учень*

Я — козак і ти — козак

Я — вояк і ти — вояк,

Щоб в бою стояти мужньо

Ми повинні бути дружні.

Ми хоробрі вояки.

*21-й учень*

Рабства каламутну ніч

Переборювала Січ.

Козаків боялись зайди,

Бо була в них сила Правди!

Побратими-козаки.

*22-й учень*

Скликають раду козаки:

— Не буде ворогу пощади!

Вірні коні рвуться в битву,

Крешуть іскри з-під копита.

За чарівний спів дівочий,

За спокійні дні та ночі —

Шаблі весело дзвенять,

Вражі голови летять.

*Виконується танець «Запорізька Січ».*

*Учитель*

Що говорить вам «козак» —

Це крилате, горде слово?

Чом завжди буває так,

Що світлішає від нього?

*Козачата*

Козаки — це вільні люди!

Козаки — безстрашні люди!

Козаки — борці за волю,

За народну щасну долю!

*Учитель*

Козацькому гурту ви, бачиться, раді?

Скажіть, чи готові ви жити по правді?

*Козачата*

Готові, так. І жити чесно будем,

І правил ми козацьких не забудем!

*23-й учень*

Козак — чесна, смілива людина,

Найдорожча йому — Україна!

*24-й учень*

Козак — слабкому захисник,

Цінити побратимство звик!

*25-й учень*

Тату, татоньку, татусю,

Хочу все я знати.

Ти мені про Січ, будь ласка,

Починай читати.

*Тато*

На острові, на Хортиці,

За порогами Дніпра,

Там зійшла козацька слава

Для народного добра.

Там стояли на сторожі

Запорожці Січові.

Ой, не раз там до схід сонця

Грали сурми бойові!

Тут життя і кров віддали

Запорозькі козаки,

Україну рятували

Від ворожої руки.

*Звучить українська народна пісня «Гей, там, на горі Січ іде».*

Гей, там, на горі, Січ іде,

Гей, малиновий стяг несе,

Гей, малиновий, наше славне товариство

Гей, марширує — раз, два, три!

Гей, попереду кошовий,

Гей, як той орел степовий,

Гей, як той орел, наше славне товариство...

Гей, марширує — раз, два, три!

Гей, отамане, батьку наш,

Гей, веди, батьку, вперед нас,

Гей, веди, батьку, наше славне товариство...

Гей, марширує — раз, два, три!

Гей, повій, вітре, зі степів,

Гей, дай нам силу козаків,

Гей, дай нам силу, наше славне товариство...

Гей, марширує — раз, два, три!

Гей, дай нам силу й відвагу,

Гей, Україні на славу,

Гей, Україні, наше славне товариство...

Гей, марширує — раз, два, три!

*26-й учень*

Козак — усім народам друг.

І лицарський у нього дух!

*27-й учень*

Козак — це той, хто за освіту,

Хто прагне волі і блакиту!

*28-й учень*

Фортеці хто міг штурмом брати?

Факт, що козаки завзяті!

Флот для чого будували?

Факт, що славу здобували!

*29-й учень*

Частіше козацькі думи читай,

Частіше козацьку пісню співай,

Чесність виховуй в собі залюбки.

Чи ж тебе вчать цього рідні батьки?

*30-й учень*

Шановні школярики, дітки!

Тараса Шевченка любіть!

Його заповіти

Швидше до серця візьміть!

*31-й учень*

Щедрість і щирість народу

Щемно бентежить нас.

Щомиті зміцнюйте згоду,

Щоб всі поважали вас!

*32-й учень*

Юнь України силу набирає,

Юнь себе в історії шукає.

*33-й учень*

Які й чиї ми діти? Ясність треба мати.

Якір думки кинем якнайглибше в мову.

Певно: в слові ріднім — відповідь малому.

*34-й учень*

Молодець, хто добре вчиться.

М'який знак враз пригодиться.

Будьмо, козаченьки!

*35-й учень декламує вірш Т. Г. Шевченка «Думка».*

Тече вода в синє море,

Та не витікає,

Шука козак свою долю,  
А долі немає.  
Пішов козак світ за очі;  
Грає синє море,  
Грає серце козацьке,  
А думка говорить:  
«Куди ти йдеш, не спитавшись?  
На кого покинув  
Батька, неньку старенькою,  
Молоду дівчину?  
На чужині не ті люде —  
Тяжко з ними жити!  
Ні з ким буде поплакати,  
Ні поговорити».  
Сидить козак на тім боці,  
Грає синє море.  
Думав, доля зустрінеться —  
Спіткалося горе.  
А журавлі летять собі  
Додому ключами.  
Плаче козак — шляхи биті  
Заросли тернами.  
Виконується українська народна пісня «Їхав козак за Дунай».  
Їхав козак за Дунай,  
Сказав: «Дівчино, прощай,  
Ти, конику вороненький  
Неси та гуляй!»  
Вийшла, ручки заломивши  
І тяженько заплакавши:  
«Як ти мене покидаєш —  
Тільки подумай!»  
«Білих ручок не ламай,  
Ясний очей не втирай,  
Мене з війни зі славою  
К собі дожидай!»

«Не хочу я нічого,  
Тільки тебе одного,  
Будь здоров ти, мій миленький,  
А все пропадай!»  
Постій, постій, козаче,  
Твоя дівчина плаче,  
На кого ж ти покидаєш,—  
Тільки подумай!»  
Свиснув козак на коня:  
«Оставайся здорова!  
Як не згину то вернуся  
Через три года!»

*Учитель.* Шановне журі, наші команди гарно декламують? (*Журі оцінює виступи.*)

*Букварик*

А тепер козак Котигорошко  
Поговорить з нами трошки.

*Котигорошко*

Я вітаю вас, малята,  
В це Букварикове свято.  
Ви вже вмiєте писати,  
І читати, й розмовляти.  
Гарний ключ вам дав у дар  
До всіх знань мудрець Буквар!  
А мені цікаво знати,  
Як навчилися рахувати?  
Діти представляють цифри.

*Цифра 1*

Ось один, чи одиниця —  
І тонка, й пряма, як спиця.

*Цифра 2*

А оце ось цифра два.  
В неї кругла голова,  
Довгий хвіст, зігнута шийка  
— Отака, як бачиш, двійка!

*Цифра 3*

Перші цифри — дві сестри,  
Ось і третя — цифра три.  
Трійку, третій із значків,  
Складено із двох гачків.

#### *Цифра 4*

Ось чотири — жартівливо  
*Випинає лікоть вліво.*

#### *Цифра 5*

Потім вийшла погулять  
На папері цифра п'ять.  
Руки вправо простягнула,  
Ніжку бубликом зігнула.

#### *Цифра 6*

Цифра шість — немов замок:  
Знизу круг, вгорі гачок.

#### *Цифра 7*

Цифра сім — як кочерга,  
В неї, бач, одна нога.

#### *Цифра 8*

В цифри вісім — два кільця,  
Без початку, без кінця.

#### *Цифра 9*

Цифра дев'ять, чи дев'ятка —  
Наче в цирку акробатка:  
Сторчака як перевернеться,  
Зразу шісткою обернеться.

#### *Цифра 0*

Кругла, наче буква О,  
Цифра нуль, або ніщо.  
Як стоїть він сам-самісінький,  
То не значить нічогосінько.  
Та як одиницю поруч  
Ми поставимо ліворуч,  
То із двох значків у нас  
Число десять стане враз!



*Котигорошко*

Літери ви вивчали, рахували і писали.

Та мені доповіли — кумедні випадки були.

Оголошую конкурс «Козацькі усмішки».

*1-ша команда*

— Чого ти так швидко їси шоколад? Чи забув, що в тебе є братик?

— Ні, мамо, не забув! Тому й поспішаю.

*2-га команда*

Давно це було. Запитує вчитель панського сина:

— Скільки буде два і два?

— Три, пане вчителю!

— Як-то три? Як я бачу, то ти цілком дурень.

— Ну, чотири.

— То чому ж ти відразу не казав?

— А хіба можна відразу дати чотири, не поторгувавшись?

*1-ша команда*

Толі в класі не сидиться,

Непосиді все б крутиться:

То щипа свого сусіда,

То оглянеться навкруг,

То під партою обіда,

То на парті ловить мух.

Хтось запитує у Толі:

«Ти завжди крутько такий?»

«Ні, не кожен день я в школі —

У неділю ж вихідний».

*2-га команда*

— Чому це ти подряпаний?

Юрко Тимка пита.

Тимко йому відказує:

— Та я ж купав kota.

— А я от не подряпаний,

Хоч теж купав свого.

— Еге, ти ж не викручував

І не сушив його.

*1-ша команда*

Упіймав дядько на яблуні хлопчика.

— Ти що там, шибенику, робиш? — запитує сердито.

— Та упало ваше яблуко, то я його вішав,— не розгубився хлопчик.

*2-га команда*

— Тату, сьогодні після обіду ти повинен піти на маленькі батьківські збори,— сказав Славко.

— Що це за маленькі збори?

— Та на них будеш тільки ти й мій учитель.

*1-ша команда*

— Мамо! Чи знаєте ви, яка в нас okazія була? У діжку з квасом миша впала.

— Ох, Боже мій! Чи ти ж її витяг?

— Еге, буду я витягати! Щоб вона мене вкусила? Я піймав kota і кинув у діжку, щоб він мишу з'їв.

*2-га команда*

— Владику ти йдеш сьогодні до школи?

— Ні.

— Чому?

— Бо вчора вчитель сказав нам, що той, хто не розв'яже вдома задачі, нехай не з'являється йому на очі.

*Букварик.* Оголошую конкурс «Народна мудрість»! Скоромовочки, озвіться, кілька разів повторіться! (*Конкурс скоромовок між командами*).

*1-ша команда*

- Босий бусол сіно косить,  
Роса росить ноги босі.
- Бабин біб розцвів у дощ,  
Буде бабі біб у борщ.
- Тут назустріч раптом хрін.  
Всім крутив у носі й він.
- Ніс Гриць пиріг через поріг,  
Став на горіх, упав на поріг.
- Раз цибуля вийшла з хати.  
Хто їй стрівся, мусив чхати.
- Одне одного зачули  
І удвох ого як чхнули!

*2-га команда*

- У сестрички Люби

Випадають зуби.

І говорить Люба:

— Я тепер бежжуба!

- Мурий з Муркою

Вечеряли куркою.

— Мур-мур-мури,

Гар-р-ні кур-р-и!

- У кухаря Валерика

Розварились вареники.

Розварились вареники...

У кухаря Валерика!

- Зупинивсь на зрубі зубр,

Задивився зубр на зруб.

- Три дроворуби у трьох дворах дрова рубають.
- Сів Сень на пень і просидів цілий день.

*Букварик.* А тепер — конкурс прислів'їв про козаків.

*1-ша команда*

- Козак — чесна і смілива людина. Найдорожча йому — Батьківщина.
- Козак — слабкому захисник, цінити побратимство звик.
- Степ та воля — козацька доля.
- Де козак, там і слава.
- Козак з біди не заплаче.
- До булави треба голови.

*2-га команда*

- З роду-віку козак не був і не буде катом!
- На козаку й рогожа пригожа.
- Не той козак, що поборов, а той, що відвернувся.
- Козацькому роду нема переводу.
- Козак у дорозі, а надія в Бозі.
- Ані козак без мужикової поради, ані мужик без козакової сили встояти не можуть.

*Букварик.* Починаємо музичний конкурс коломийок-співомовок!

*1-ша команда*

Ой, заграйте, музики,

В мене гарні черевики,  
Починайте скоріш грати,  
Бо хочеться танцювати!

*2-га команда*

Ой заграйте музики,  
Піддайте охоти,  
Як порвуться черевики,  
Надіну чоботи.

*1-ша команда*

Коли собі заспіваю,  
То жура щезає,  
Бо то наша коломийка  
Такі чари має.

*2-га команда*

Коломийку заспіваю,  
Як ми веселенько,  
Коломийку заспіваю,  
Як болить серденько.

*1-ша команда*

Та лінива дівчинонька  
На печі дрімала.  
Сорочечки не попрала,  
Водички боялась.

*2-га команда*

Та якби всі зорі впали,  
Писарями стали,  
То би наших співаночок  
Не переписали.

*Учитель.* Як, шановне журі, ви оцінюєте конкурс усмішок, скоромовок, прислів'їв,  
співомовок?

*1-ша команда*

Хочете перемогти  
Ви команду нашу,  
То візьміть оцей горнець  
І з'їжте всю кашу.

2-га команда

Хочете перемогти

Ви команду нашу,

То візьміть оце відро

І випийте все молоко.

*Учитель.* Наступний конкурс — «Осідлай коня, козаче!».

Перший учень «сідає верхи» на палку, пробігає відстань, вертається до команди. Наступний учасник «сідає верхи» за першим, і вони продовжують змагання. Оцінюється швидкість.

*Учитель.* Шановне козацтво, ми вивчили в класі й вдома багато загадок. Нумо, відгадайте і складіть слова-відгадки!

❖ Для 1-ї команди

- Він великий, світлий, чистий,

Сяють вікна променисто,

Парти в три ряди стоять,

Ну, звичайно, це наш... (*клас*).

- Ховають в мене шкільні речі,

Потім кладуть мене на плечі,

І я мандрую день за днем

Зі своїм другом школярем. (*Портфель*)

- Коли хочеш ти читати,

То мене повинен знати.

А коли мене не знаєш,

То нічого не вгадаєш. (*Буква*)

- Для письма, сказати прошу,

Що потрібно взяти?.. (*Зошит*).

❖ Для 2-ї команди

- Є чарівник у школі в нас,

Ану впізнайте, хто він.

Озветься раз він — тиша в нас,

Озветься ще раз — гомін.

Щоб не спізнались на урок —

Нам голос подає... (*дзвінок*).

- Дуже я потрібна всім —

І дорослим, і малим.

Всіх я розуму учу,

А сама завжди мовчу. (*Книга*)

- Ручки й олівці, щоб знали,

Ми кладемо у... (*пенали*).

- Молодці! Малювать в альбомі цім

Допоможуть... (*олівці*).

*Учитель*. А зараз — конкурс козаків-ерудитів.

Учасники команд одержують папірці з написаними на них словами. Необхідно вибрати ті, що стосуються козаків.

*Булава, машина, трон, гетьман, отаман, шаровари, радіо, шабля, генерал, курінь, білет, Січ.*

*Учитель*. Оголошую конкурс отаманів!

Необхідно дути повітряну кульку доти, поки вона не лусне. Чия кулька луснула раніше, той виграв.

*Учитель*. А зараз — «Козацькі забави» (*спортивні змагання*).

1. Виштовхни з кола суперника, стоячи на одній нозі.

2. Біг «возиком».

3. Біг «возиком» одне до одного.

4. Біг «стоніг».

5. Біг з м'ячем між ногами.

6. Естафета «Передай м'яч над головою».

7. Біг у мішках.

8. Естафета «Хто більше перенесе повітряних

кульок з одного кінця зали в інший?».

9. Естафета «Хто більше збере цукерок на підлозі?».

*Учитель*. Шановне журі, оцініть, будь ласка, як команди впоралися з конкурсами.

Шановні гості, наші козачата вміють гарно танцювати!

*Учень*

Ой, заграйте ви, музики,

В мене нові черевики.

Танцювати я мастак

Український наш гопак.

*Виконується танець «Гопак».*

*Учитель*. Шановне журі, хто сьогодні переміг?

*Переможців вітають нові підручники.*

*Читанка*

Я — Читанка нечитана,

Навчатиму ваш клас.

Гарну казку розкажу.

Світ широкий покажу.

Буду вести вас щодня

Я по сходинках знання.

*Рідна мова*

Я — і з лісу, я — і з поля.

Нелегка у мене доля.

Через радість та біду

Я з віків до вас іду.

Я дитину колисала,

Батьківщину захищала.

І від роду і до роду

Зберігала свою вроду.

Всі народи мову мають,

Всі пісень співають,

Бо хто має мову рідну,

Той багатий, а не бідний!

*Математика*

Один, два, три, чотири, п'ять —

Вміють діти рахувать,

Але хто мене не знає,

Хай даремно не гуляє.

Щоби весело гулять,

Всі уроки треба знать.

*Читанка*

Словом вдячним згадаймо в цей час

Тих, хто книжки готували для нас.

Спасибі редакторам і друкарям,

Спасибі коректорам і художникам,

Спасибі письменникам і вчителям.

Усі. Спасибі! Спасибі! Спасибі кожному!

*Читанка*

Спасибі й деревам за білий папір,

А квітам і травам — за фарби яскраві.

*Учень*

Козак українську любить мову,  
Він завжди дотримає свого слова!

*Усі*

Щоб козацькому роду не було переводу,  
Присягаємо на вірність Україні й народу!  
Кошовий. Славні козачата, сьогодні ви всі  
виявилися справжніми козаками на змаганнях!  
Козацька рада хоче вас відзначити.

*Учитель*

Шановний отамане,  
Вручімо посвідчення орлятам.  
Вони ж бо сьогодні —  
Козачата.

А на додачу видаймо

Січі знак,

Хай з козачатка виросте козак!

*(Вручають посвідчення.)*

*Учитель*

Пам'ятайте, козачата,

Як воля кувалась,

Як царі й султани кляті

З козаків знущались.

*Козачата.* Будемо пам'ятати!

*Учитель*

Пам'ятайте, як наші предки у бої ходили,

Як за честь України-неньки голови зложили.

*Козачата.* Будемо пам'ятати!

*Учитель*

Присягайте, що Україну будете любити,

Що ввіллете в неї силу, щоб розвеселити!

*Козачата.* Присягаємо!

*Звучить пісня «Ой у лузі червона калина» (муз. народна, сл. С. Чарнецького).*

Ой у лузі червона калина похилилася,

Чогось наша славна Україна зажурилася.



А ми тую червону калину підіймемо,  
А ми нашу славну Україну,  
Гей, гей, розвеселимо!  
Гей, у полі ярої пшениці золотистий лан,  
Розпочали стрільці українські з ворогами тан!  
А ми тую ярую пшеницю ізберемо,  
А ми нашу славну Україну,  
Гей, гей, розвеселимо!  
Як повіє буйнесенький вітер з широких степів,  
Та й прославить по всій Україні січових стрільців.  
А ми тую стрілецьку славу збережемо,  
А ми нашу славну Україну,  
Гей, гей, розвеселимо!

*Кошовий*

Козачат усіх щиро вітаю,  
Здоров'я і щастя бажаю.

А за цим словом

Бувайте здорові!

Нехай буде весело

У вашій оселі.

А усім вам побажати,

Хочеться добра,

Щоб жила і процвітала

Ваша вся сім'я.

Щоби діти не хворіли,

Довго щоб жили,

Щоб навіки Україну

В серці зберегли.

*Усі.* Будьмо здорові!

*Учитель.* Бажаємо кожному з вас стати борцем за нашу Батьківщину, щасливу і суверенну Україну, шанувати рідне слово, бажаю любові до всіх народів світу. Пам'ятаймо слова Володимира Сосюри: «Не можна любити народів других, якщо не любиш України!». Будьте гідними козацької слави! Дай же, Боже, всьому козацькому кошу многая літа до кінця віку!

*Звучить пісня «Гей, шуми, Великий Луже!» (муз. Є. Пасічника, сл. П. Ребра).*

Гей, шуми, Великий Луже,

Мати Хортиця, співай,  
Запорожців плем'я дуже  
Повернулось в рідний край.  
Щоб воскресла наша слава,  
Наша пісня і душа,  
Земляки, вставайте в лави  
Запорізького коша.

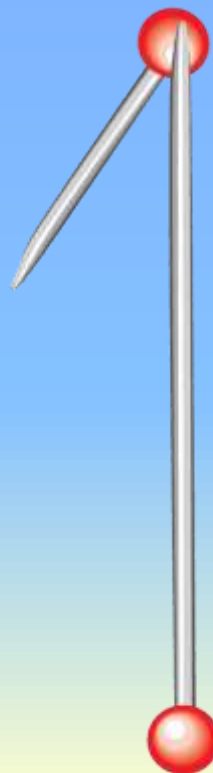
*Приспів:*

Наша мова солов'їна  
Піде з нами у віки.  
Доти буде Україна,  
Поки будуть козаки.

*Учитель.* Козацьке свято завершено. А тепер славне козацтво продемонструє свою вправність у поїданні козацьких вареників!

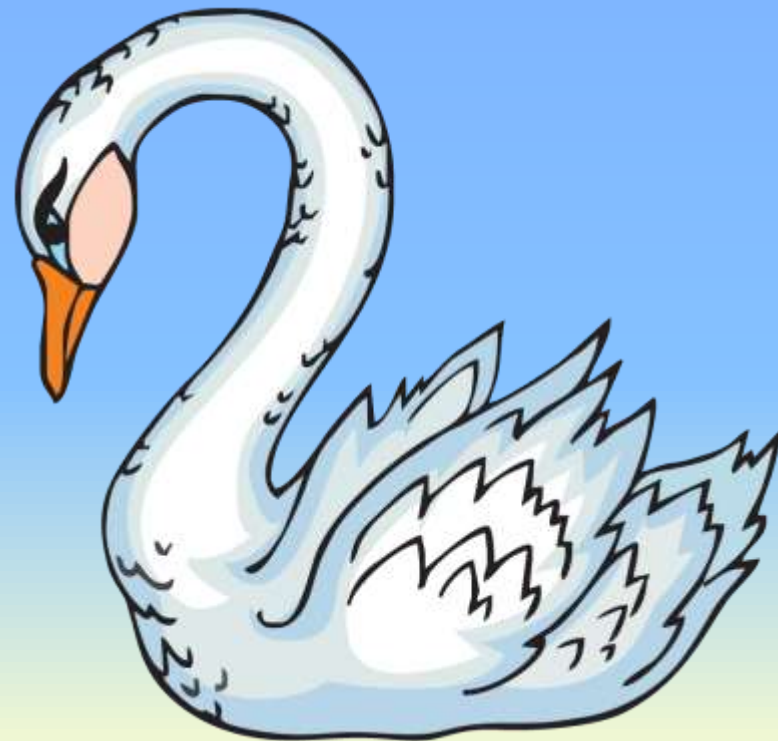
# ПОСВЯТА В КОЗАЧАТА





Ось один, чи одиниця –  
І тонка, й пряма, як спиця.

2



А оце ось цифра два.  
В неї кругла голова,  
Довгий хвіст, зігнута шийка  
— Отака, як бачиш, двійка!



Перші цифри – дві сестри,  
Ось і третя – цифра три.  
Трійку, третій із значків,  
Складено із двох гачків.

4

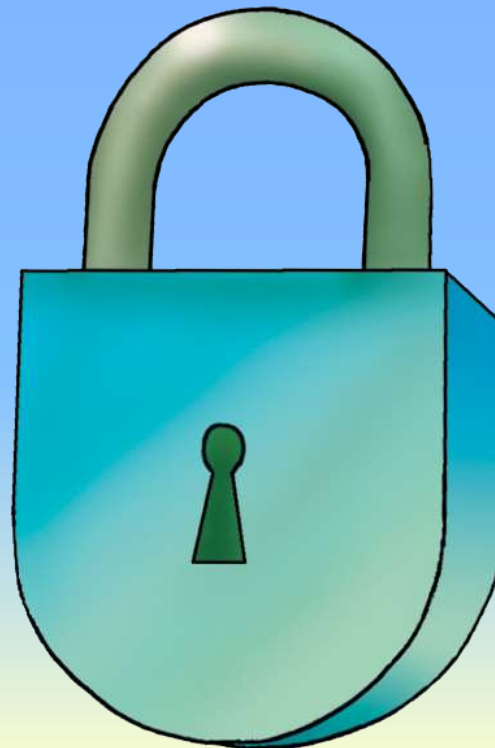


Ось чотири – жартівливо  
Випинає лікоть вліво.

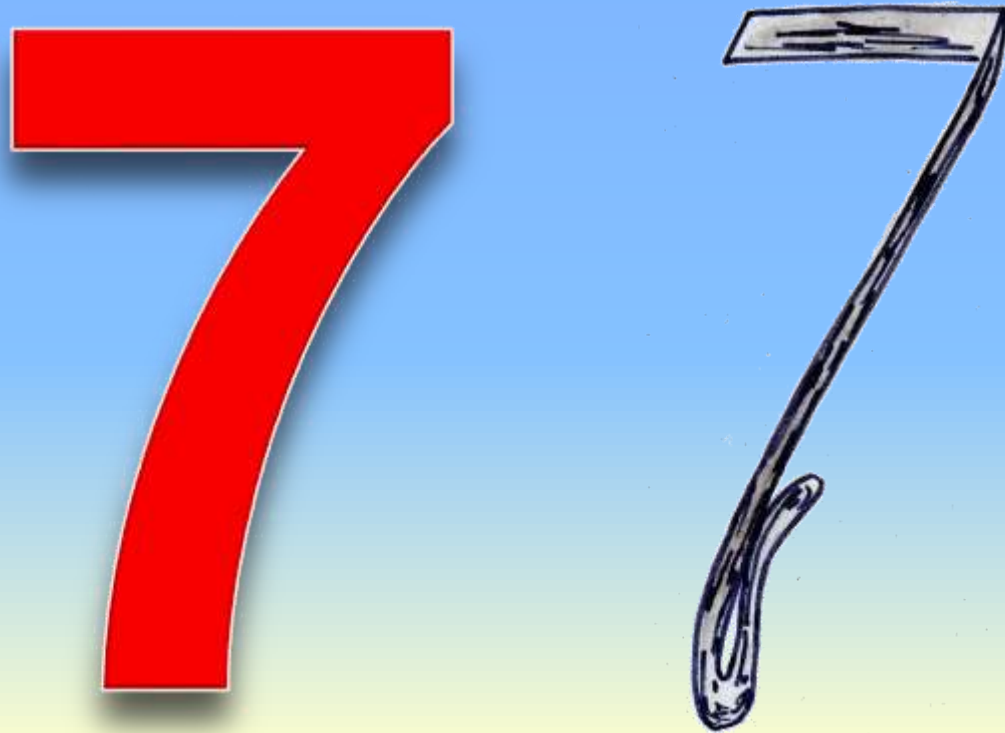


Потім вийшла погулять  
На папері цифра п'ять.  
Руки вправо простягнула,  
Ніжку бубликом зігнула.





Цифра шість – немов замок:  
Знизу круг, вгорі гачок.



Цифра сім – як кочерга,  
В неї, бач, одна нога.



В цифри вісім – два кільця,  
Без початку, без кінця.



Цифра дев'ять, чи дев'ятка –  
Наче в цирку акробатка:  
Сторчака як перевернетися,  
Зразу шісткою обернетися.

Кругла, наче буква О,  
Цифра нуль, або ніщо.  
Як стоїть він сам-самісінький,  
То не значить нічогісінько.  
Та як одиницю поруч  
Ми поставимо ліворуч,  
То із двох значків у нас  
Число десять стане враз!



# Для 1-ї команди



## КЛАС

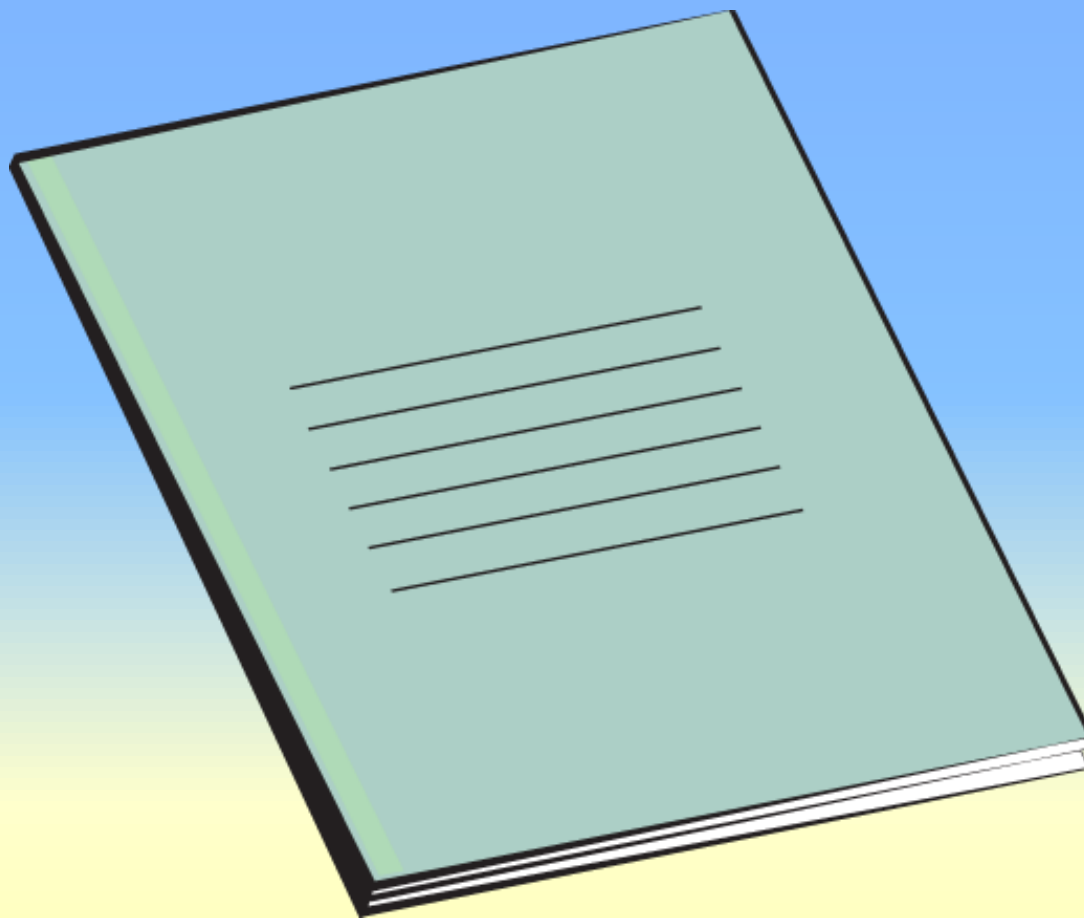


**ПОРТФЕЛЬ**



**БУКВА**





**ЗОШИТ**

Для 2-ї команди



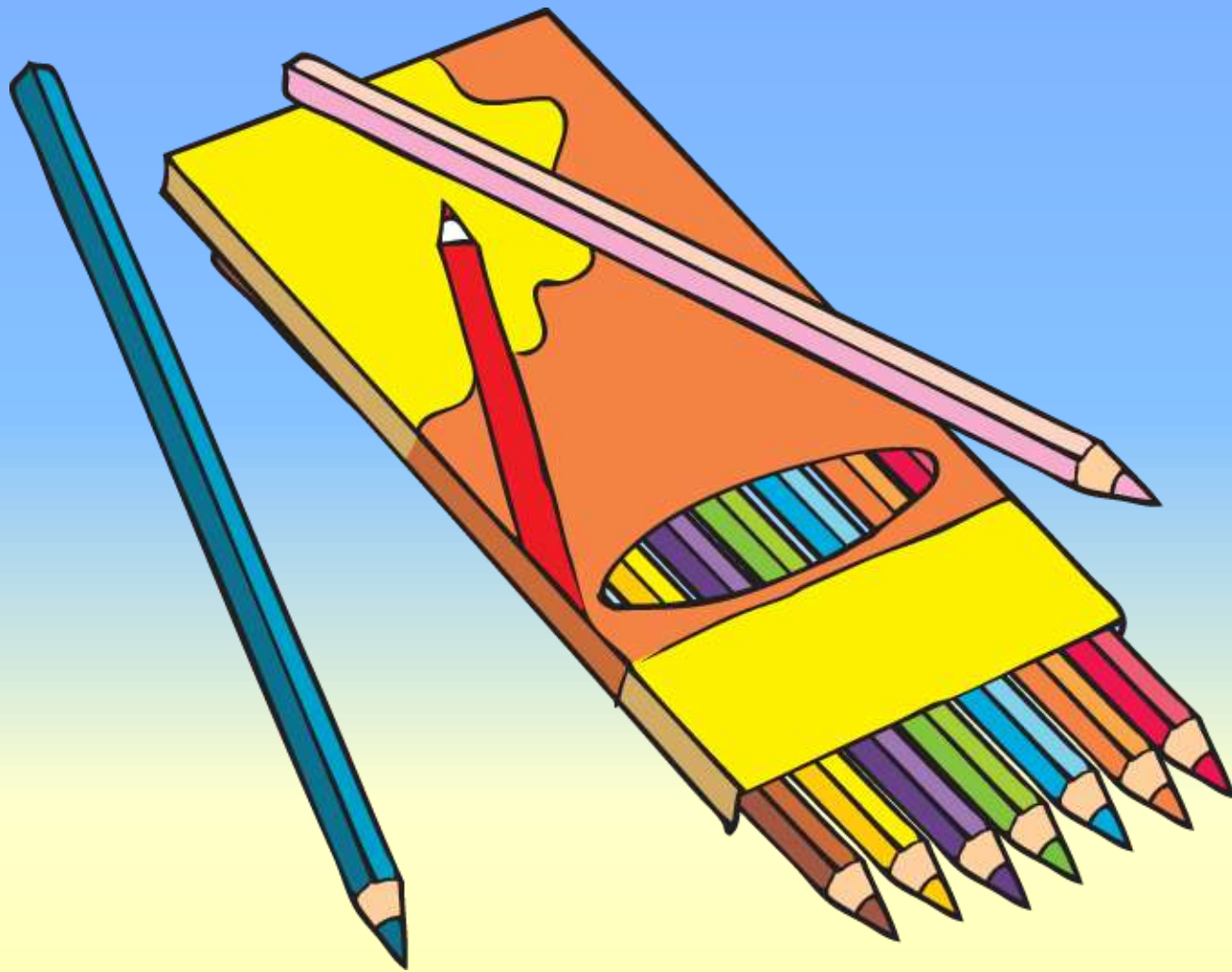
**ДЗВІНОК**



**КНИГА**



**ПЕНАЛИ**



**ОЛІВЦІ**

**Презентацію створено за допомогою  
комп'ютерної програми ВГ «Основа»  
«Електронний конструктор уроку»**

**ТОВ «Видавнича група "Основа"», 2016**

**Джерела:**

**Науково-методичний журнал «Вихователю  
ГПД. Усе для роботи». – № 1(37) . – 2015.**